

АНАЛІЗ НОРМАТИВНОЇ БАЗИ СТАНДАРТІВ НАТО З ЕМС

Ваврів Л.В., Іванов В.М., Князєв В.В., Мірзоєв Р.С.

НДПКІ «Молнія» Національного технічного університету

«Харківський політехнічний інститут»,

м. Харків

Забезпечення відповідності озброєння та військової техніки (ОВТ) сучасним вимогам стандартів НАТО з електромагнітної сумісності (ЕМС) має принципово важливе значення для реалізації Концепції Державної цільової програми реформування та розвитку оборонно-промислового комплексу України на період до 2020 року, яку схвалено Розпорядженням КМУ №19-р від 20.01.2016р., та досягнення поставленої Президентом України мети за якої Збройні сили України мають повністю перейти на стандарти НАТО до 2020 року (Указ Президента України 8 липня 2016 року №296/2016).

Вимогами ЕМС містять два аспекти: перший - несприйнятливість ОВТ до впливу на нього електромагнітних завад стандартизованих видів; другий - рівні електромагнітних збурень, які утворює зразок ОВТ, мають бути в межах встановлених стандартами. Тому, велику зацікавленість представляють міжнародні стандарти в галузі ЕМС, перш за все, військові стандарти США та НАТО. Слід відмітити, що рівень обізнаності більшості вітчизняних інженерів про вимоги згаданих стандартів дуже обмежений.

Наразі в НДПКІ "Молнія" НТУ "ХПІ" зроблено аналітичний огляд найбільш актуальних військових стандартів США і НАТО в галузі ЕМС стосовно завдання параметрів електромагнітного середовища, методів та засобів випробувань і вимірювань. За результатами огляду прийнято рішення про перелік стандартів яким треба першочергово надати чинності в Україні.

В умовах членства України у Світовій організації торгівлі (СОТ) при розробці та виготовленні технічних засобів необхідно дотримуватися загальноприйнятих на міжнародному рівні встановлених вимог щодо електромагнітних факторів і виконання встановленої процедури підтвердження відповідності. Зазначені вимоги повинні однаковою мірою виконуватися як для продукції призначеної для внутрішнього ринку, так і на експорт. Зрозуміло, що без розвитку експериментально-випробувальної бази, неможливо підтвердити відповідність вимогам стандартів для допуску продукції до обігу на ринку.

Враховуючи принципову важливість проблеми, дослідження, які проведені у більшості у наукових структур Міністерства оборони США, отримані результати було узагальнено у стандартах MIL STD 461G:2011 та MIL STD 464C:2010, а НАТО на базі цих стандартів розробило відповідні стандарти, АЕСТР 500:2016, АЕСТР 250:2015.

Авторами запропоновано здійснити додатковий аналіз усієї відповідної нормативної бази США та НАТО для визначення стандартів, які мають бути прийняті методом перекладу, або методом «підтвердження» за процедурою ДСТУ 1.7:2015.